

Folkeskolens Kvalitetsprogram: Juniormesterlære

25/479 Åben Sag

Sagsgang

BUU, ØK, KB

Sagsfremstilling

Den 12. december 2024 blev den nye aftale om Folkeskolens Kvalitetsprogram ”Forberedt på fremtiden II: Frihed og fordybelse – et kvalitetsprogram for folkeskolen” vedtaget i Folketinget.

Folkeskolens Kvalitetsprogram indeholder i alt 33 initiativer, som er fordelt under følgende overskrifter:

- Frisættelse af folkeskolen og mere indflydelse til skolebestyrelserne
- Mere praktisk undervisning og valgfrihed til de ældste elever
- Ro og rammer – nødvendigt for nogle, godt for alle.

Med kvalitetsprogrammet sættes der fokus på elevernes faglige udvikling, dannelse og trivsel ved at fjerne eller ændre en række centrale krav. Desuden indeholder kvalitetsprogrammet en frisættelse af folkeskolen, hvor skolerne får større frihed til lokale prioriteringer, og skolebestyrelserne får mere indflydelse. Dette inkluderer en række muligheder for simplificering af læreplaner, kortere skoledage, lokal beslutningsfrihed og styrkelse af praktisk og varieret undervisning, herunder valgfag. Den fulde aftaletekst kan læses [her](#).

I denne sag skal Kommunalbestyrelsen godkende modellen for juniormesterlære i Norddjurs Kommune samt et forslag til delegering af ansvaret for opgaver forbundet med implementering og drift af juniormesterlæreordningen.

Juniormesterlære

Juniormesterlære er et tilbud til elever i 8. og 9. klasse, der ønsker en mere praktisk orienteret skolegang, der kombinerer undervisningen i folkeskolen med praktik i virksomheder eller praktiske undervisningsforløb. Omfanget af praktikken eller de praktisk undervisningsforløb er op til 2/5 dele af undervisningstiden. Folkeskolens afgangsprøve med juniormesterlære giver adgang til EUD

grundforløb (erhvervsuddannelser). Andre ungdomsuddannelser kræver optagelsesprøve og/eller samtale. Juniormesterlære skal udbydes fra skoleåret 2025/2026.

Ministeriet estimerer, at 5 procent af eleverne på sigt vil vælge juniormesterlære. Det svarer til, at omkring 25 elever i Norddjurs Kommunes 8. og 9. klasse er i juniormesterlære.

Forslag til model for juniormesterlære i Norddjurs Kommune

Forud for udformningen af forslaget til model for juniormesterlære har forvaltningen været i dialog med en bred gruppe af interessenter. Der har været afholdt et møde med ledere fra de lokale erhvervsuddannelser, FGU (Forberedende grunduddannelse), UngNorddjurs, HU (Heltidsundervisningen), KUI (Den kommunale ungeindsats) og kommunens udskolingskoler. Derudover har udskolingslederne interviewet grupper af elever for at få deres perspektiv på juniormesterlære. En arbejdsgruppe bestående af kommunens udskolingsledere (både almen og special), Skole- og Dagtilbudschefen samt en konsulent arbejder med udvikling og implementering af juniormesterlære.

Arbejdsgruppen anbefaler en model, hvor juniormesterlære udbydes lokalt i overbygningsskolerne Søren Kanne-skole afd. Søndre, Auning Skole og Glesborg Skole. Den lokale model giver mulighed for tilpasning af juniormesterlæreordningen, så der tages hensyn til skolens muligheder samt elevernes ønsker og behov. Modellen understøtter desuden frisættelsesdagsordenen.

Praktik og praktiske undervisningsforløb

Juniormesterlæren vil have virksomhedspraktikken som omdrejningspunkt. Praktikken vil som udgangspunkt være to dage om ugen. Eleven tilknyttes én virksomhed, men det er muligt at skifte praktikplads undervejs.

Det praktiske undervisningsforløb iværksættes kun, hvis det ikke lykkes eleven at finde og fastholde en praktikplads. Det praktiske undervisningsforløb varetages af UngNorddjurs en dag ugentligt et sted i kommunen.

Undervisning

Elever i juniormesterlære vil fortsat have undervisning sammen med deres klasse på skolen, som udgangspunkt tre dage om ugen. Hvis mange elever vælger juniormesterlære, kan den enkelte skole vælge at samle eleverne i en juniormesterlæreklasse.

Alle elever i juniormesterlære i Norddjurs Kommune undervises i dansk og matematik i minimumtimetallet (lovpligtigt) samt engelsk og fysik/kemi (anbefalet). Den enkelte skole kan vælge, at eleverne undervises i flere fag.

Støtte

Som udgangspunkt er det eleven, der sammen med forældrene, er ansvarlig for at finde en praktikplads. Skolerne vil oprette en lokal praktikkoordinatorfunktion, som bl.a. skal støtte de elever, der har brug for hjælp til at finde en praktikplads.

Den kommunale ungeindsats har en vejledningsforpligtigelse overfor elever i 7. klasse, som overvejer at påbegynde juniormesterlæreordningen i 8. klasse.

Koordination og samarbejde med erhvervslivet

Juniormesterlæreordningen kræver en tæt koordinering og samarbejde med det lokale erhvervsliv i Norddjurs. Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en beskrivelse af en skole-virksomheds-kordinator, som i tæt samarbejde med arbejdsmarkedsafdelingen og den kommunale ungeindsats, kan koordinere kontakten fra skolerne til virksomhederne. Funktionen skal bidrage med at finde virksomheder, som kan tage imod elever i juniormesterlære, afklare forhold omkring arbejdsmiljø, bidrage med pædagogisk viden og tilgange, når virksomheder skal tage imod elever i juniormesterlære.

Udvikling af juniormesterlæreordningen i Norddjurs Kommune

Modellen for juniormesterlære er lavet med afsæt i bekendtgørelse for juniormesterlære, men uden de understøttende nationale vejledninger, som stadig afventer. På baggrund af erfaringer fra det første skoleår med juniormesterlære i Norddjurs Kommune vil ordningen blive evalueret og justeret efter behov. Børne- og Ungdomsudvalget vil blive orienteret om erfaringerne med juniormesterlære som en del af opfølgningen på indsatserne i Folkeskolens Kvalitetsprogram.

Ansvarsfordeling

Ifølge bekendtgørelse om juniormesterlære er det skolens leder, der tilrettelægger juniormesterlære, beslutter hvilke fag, udover dansk og matematik, eleven skal undervises i, godkender praktikaftaler og har ansvaret for den løbende kontakt med elevernes praktiksteder mm. Elev og forældre har ansvaret for at finde en praktikplads i en virksomhed og indgå en praktikaftale.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for en række opgaver forbundet med implementering og drift af juniormesterlæreordningen for eksempel at føre tilsyn med at elevernes praktik lever op til de godkendte praktikaftaler og at tilbyde praktiske undervisningsforløb til elever, der ikke har en godkendt praktikplads (en liste med Kommunalbestyrelsens ansvar i forbindelse med implementering og drift af juniormesterlæreordningen fremgår af bilaget). Kommunalbestyrelsen har mulighed for at delegere ansvaret for disse opgaver. Forvaltningen foreslår, at beslutningskompetencen delegeres til Skole- og Dagtilbudschefen, så den praktiske opgave med implementering og drift af juniormesterlæreordningen samles hos Skole- og Dagtilbudschefen samt skolelederne.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Ro på, Tro på, En vej at gå – en strategisk ramme for udskolingen i Norddjurs Kommune

Sagen har sammenhæng med behandling af sagerne ”Folkeskolens Kvalitetsprogram: Skolernes timebank og timetalsfordeling”, ”Folkeskolens Kvalitetsprogram: Styrkelse af faglokaler og fysiske læringsmiljøer” og ”Folkeskolens Kvalitetsprogram: Frisættelse og lokale beslutninger”, som også behandles på dette møde.”

Økonomiske konsekvenser

Som en del af den ekstra finansiering, der følger med aftalen om Folkeskolens Kvalitetsprogram er der afsat 190 mio. kr. til kommunernes udgifter til juniormesterlære (anslået 1,2 mio. kr./ år til Norddjurs Kommune). Beløbet er fastsat ud fra estimatet, at 5 procent af eleverne vælger juniormesterlære og de deraf følgende omkostningerne til elev og forældre vejledning, godkendelse og tilsyn med praktik, befordring, praktiske undervisningsforløb og elevernes mulighed for at vende tilbage til den almindelige undervisning, hvis de fortryder juniormesterlære.

Etablering af en fuldtidsstilling som skole-virksomhedskoordinator i Skole- og Dagtilbudsafdelingen.

Lovgrundlag

L 41: ”Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om erhvervsuddannelser og forskellige andre love (Folkeskolens Kvalitetsprogram m.v.)” paragraf 9a, vedtaget af Folketinget den 12. december 2024 lovforslag som vedtaget ([link](#))

Bekendtgørelse om juniormesterlære BEK nr 322 af 20/03/2025 ([link](#))

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

1. modellen for juniormesterlære i Norddjurs Kommune godkendes
2. kompetencen til implementering og drift af juniormesterlære delegeres til Skole- og Dagtilbudschefen
3. forvaltningen udarbejder en beskrivelse af en skole-virksomhedskoordinator, som behandles i de relevante fagudvalg.

Beslutning i Børne- og ungdomsudvalget den 23-04-2025

Ad. 1 Tiltrådt.

Ad. 2 Tiltrådt.

Ad. 3 Tiltrådt.

Fraværende:

Aleksander Myrhøj (F)

Beslutning i Økonomiudvalget den 06-05-2025

Ad 1 Tiltrådt.

Ad 2 Tiltrådt.

Ad 3 Tiltrådt.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 13-05-2025

Ad. 1. Godkendt.

Ad. 2. Godkendt.

Ad. 3. Godkendt.

Afbud:

Sebastian Halkjær-Grauert (I)

Jan Petersen (A)

Bilag:

1 - 3763723	Åben	Juniormesterlære_bilag	(39178/25)	(H)
-------------	------	------------------------	------------	-----